

גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף
עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]
מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

מסכת בבא קמא

כללים לשימוש

[] = מקור או טעם הדבר
() = הוספת פרט או תוספת ביאור
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)
מדאורייתא = מדאורייתא
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיו.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך
נא להעיר הערות

כל הזכויות שמורות
תש"ס

כתובת להערות :
גפ"ת, רח' חזון איש 36
פעיה"ק ירושלים תובכ"א
טל : 571-2016 (02)

פ"ב כיצד הרגל

גמ' יז: - יט:

לסומכוס (ורב יהודה ותני רמי בר יחזקאל) צרורות משלם נ"ש [כחו כגופו] (וספק בכח כחו), לרבנן ח"נ [כגופו אלא הלכה למשה מסיני]

תרנגול שהזיק ברוח שבכנפיו הוי צרורות

עגלה מושכת קרון ע"ג כלים - נ"ש [רש"י - כגופה]

תרנגול מחטט בחבל ונפסק ונשבר הדלי - נ"ש [בתר מעיקרא, באזיל מיניה מיניה (רש"י - ודחפו בשעת שבירה)]

פסיקת חבל אורחיה במאוס בלישה

דרסה ונתגלגל כלי למקום אחר ונשבר -

לרבה נ"ש [בתר מעיקרא - גופו], לרבא ספק ח"נ [אולי בתר תבר מנא]

כלב שהדליק גדיש - משנה - ח"נ מגופו, ר' אלעזר - נ"ש מגופו [מח' דאייעד אי אין העדאה לצרורות או כן (ל"ק דרש"י - בדשני בצרורות ג"פ אי נהיה כאורחי' או דנעשה תולדה דקרון ומגופו אצד תמות כרבי יהודה, ל"ב - בצרורות כאורחיהו), כסומכוס ובדשני פעם אחת (רש"י - ת' דקרון) ופליגי בדרבנן ור"ט אי נ"ש מגופו [דיו בדלא מיפרך ק"ו] ברשות הניזק]

צרורות: לר"פ (ג:) מעלייה, לפי' א' במח' המשנה ור' אלעזר - מגופו, לרבא ספק

רב אשי - ספק אי בשינוי רביע נזק

רבא - ספק אי יש העדאה לשלם נ"ש (ב' לשונות ברש"י אי דוקא בשינה או באורחיהו)

מח' אי הידוס מועד [אי בתר מעיקרא (ואין צרורות), אי צרורות מעלייה, אי העדאה לצרורות, אי כסומכוס]

הטלת גללים לעיסה - ח"נ [משונה],

בדחיק לה - רב יהודה - נ"ש [כסומכוס], ר' אלעזר - ח"נ [לא כגופו]

ר' אבא בר ממל - התיזה בביעוט במקום שא"א בלי התזה - ספק אי משונה (רש"י - נ"מ לרביע נזק; לנ"ש בדאעיד)

התיזה ברה"ר והזיקה ברה"י חייב

כשכוש יתירא בזנבה, כשכוש באמתה - ספק אי הוי קרן

דליל קשור ברגל תרנגול: בדנייח - נקשר מאליו - בעל התרנגול פטור [איש בור ולא שור בור]; קשרו אדם - חייב הכל [בור המתגלגל]

בזרק - ח"נ צרורות, לרש"י - והקושר פטור [לא נתקל]

רש"י יז: - יט:

חוטם חזיר שהתיז - לרש"י - כצרורות דרגל - לא גופו אלא כחו

אי כחו לאו כגופו אין ח"נ אלא במשונה ולא באורחיה

הו"א דרש"י - גללים להנאתה תולדה דשן, רש"י - צרורות משא"כ שן הוי הזיקא דגופא

חייב הקושר דליל הפקר - לרש"י - דקנייה בהגבהה

גמ' יט: - כא:

שן משלמת ח"נ באכל דבר דאפי' ע"י הדחק (רעב) לאו אורחיה (פת ובשר לאו אורחי': בצבי, צלוי בחיה, על השלחן),

בקפצה ואכלה (ור"מ ור"י חולקים)

אבל נ"ש אאכילת סל, שבירת חבית בשעת אכילה

ברה"ר פטור [בשדה אחר]

חוץ: 1) אילפא - מע"ג חברתה [כחצר הניזק, לר' יוסי ור"א - אין דרכו] ור"מ ור"י חולקים,
(2) לרש"י - גלגלה מרה"י ואכלה ברה"ר (ולהיפך) - ספק [אי בתר לקיחה או
אכילה]

(3) אכלה ברה"י עלים ארוכים עד רה"ר
(4) מחזרת ראשה לאכול מצידי הרחבה [לרש"י - משונה - ח"נ]
(לל"ק לשמואל פטור [לרש"י - אורחיה] אא"כ קמה שם)

כל המשנה (רבוזה ברה"ר, לרב כסות וכלים ברה"ר (ואולי ר' יוחנן חולק)) ובא אחר ושינה בה
רב ור"ל - פטור, שמואל - חייב,
רבא (כד:) - רשות לסגויי על רבוזה ולא לבעוט

שן ברה"ר משלמת מה שנהנית: רבה, רשב"י - דמי עמיר (קש ותבן)
רבא, ברייתא - דמי שעורין בזול ($2/3$) בדבר הראוי לה

זה נהנה וזה לא חסר: רמי בר חמא - חייב,
ר' אמי, ר' יוחנן, רב הונא אמר רב - פטור
חוץ: לרש"י - מדעתו, הקדש [כמדעת] (לרש"י - שכינה יודעת), קיימא לאגרא [חסר]
רב סחורא - רב הונא אמר רב - פטור בדר בחצרו [שאינה יוכת שער, רב יוסף - מיושב קיים]

מקיף שדות חבריו שגדר ד' רוחות -
רבנן - ניקף חייב [גרמת לי הקיפא יתירא] (לרש"י - בין המקיף להניקף)
ר' יוסי - פטור [סגי לי בנטירא בר זוזא]

בעל עלייה שבנה ודר בבית - לת"ק פטור משכר [משמעבד לעלייה]
לר"י חייב [מחסרו שחרוריתא דאשייתא]

ל"ב - מקצה מקום לרה"ר ונאכל פירותיו (לרש"י - דרך הילוכה) -
רב - פטור [הפקיר רשותו ולא בורו חייב] (רש"י - וכל הקודם זכה)
שמואל - חייב [בור ברשותו פטור, חזי להו] (לרש"י - ויש רשות לתתן שם)

גמ' כא: - כג:

קפיצת כלב מגג נ"ש, נפילה פטור [תחלתו בפשיעה וסופו באונס, כלים קרובים לכותל אין פשיעה] חוץ
מכותל צר [לרש"י - פשע - יקפוץ אמעקה ומשם יפול; משופע]

דילוג ממטה למעלה - כלב וגדי - לרש"י - ח"נ [משונה], אדם ותרנגול - נ"ש

כלב שהדליק בגחלת חברו:

לר' יוחנן אשו משום חציו (לרש"י - איהו קעביד) [כי תצא - מעצמה - ישלם "המבעיר"] - אמקום
הנחה נ"ש, אגדיש ח"נ [צרורות]
לר"ל אשו משום ממונו (לרש"י - כשורו ובורו) -
אמקום גחלת - במנח נ"ש ובזרק ח"נ [לרש"י - צרורות; משונה]
אגדיש פטור [לרש"י - לאו ממונו]

מודה ר"ל באפושי טעינת גמל עד שנכנס לחנות ונדלק ועמדה להטיל מימיה וסכסכה בכל הבירה
דחייב

שרף עבד דחד (לר"ל בהצית בגופו) וגדי דחד - פטור [קלב"מ]

לר' יוחנן מסר לחרש שלהבת פטור [צבתא דחרש] (לרש"י - חציו דחרש)
עצים ושרגא חייב [לרש"י - פושע]

לר' יוחנן חייב אטמון [לרש"י - פצע תחת פצע - אפי' שוגג] אא"כ כלו חציו (נפלה גדר ולא גדרה) [לר' יוחנן
נמי משום ממונו]

לר' יוחנן אשו חייב בד' דברים (חוץ מבושת) [לרש"י - פשיעה], לר"ל פטור

נ"מ בין חציו לממונו: 1) גחלת חברו, 2) שאר גדיש, 3) לא הצית גופו, 4) מסר שלהבת לחרש, 5) טמון,
6) ד' דברים

סתם דלתות חתורות אצל כלב [לרש"י - לאו משונה]

פי פרה כחצר הניזק דמי

השיך בו נחש - ר"י - סיף ונחש פטור [ארס בין שיניו],

חכמים - פטור ונחש בסקילה [מעצמו מקיא]

שור שהרג ברשות מזיק - פטור מכופר [ברשותי מאי בעי] אבל שור בסקילה

עזים דקיימי לשחיטה המזיקין - מתרינן ג"פ ומוכרין מיד לקצב

רש"י כב: - כג.

ל"ב ברש"י סא: - גדי הו"ל לברוח מאש ופטור, ורש"י חולק - אין בו דעת

מהרש"ל לל"ק דרש"י - למסקנא מודה ר' יוחנן דחציו רק משום ממונו ופטור אגחלת חברו

לא שימר גחלתו - חייב נמי בעל הכלב אגדיש - לרש"י - כ"א ח"נ לר' יוחנן

גמ' כג: - כד:

מועד: ר"י - ג' ימים [תמול מתמול שלשום - ולא ישמרנו] (לרבא - לרש"י - נ"ש בפעם ג'; ואביי חולק)

ותם משיחזור ג' ימים

ר"מ - ג"פ [כ"ש קירב נגיחותיו] ותם כשתינוקות ממשמשין

ר' יוסי, להל' - ג' ימים ותם בתינוקות

ר"ש - ג"פ ותם ג' ימים

ספק אי ג' ימים לייעודי תורא ואפי' העידו ביום א' או לייעודי גברא (לרש"י - למסקנא לייעודי תורא)

מועד כשיעידו בפני ב"ד ובפני בעלים

ולזהמה (ברמוזי זל"ז, באו רצופים, לא מכירין השור) עד שיוזמו כל ג' כתות

משסה כלב או נחש - משסה פטור [גרמא] וספק אי בעל הכלב חייב

רבא - ועכ"פ פטור בנשך המשסה [משנה ושינה בן]

בעטה מהלכת ברבוצה ברה"ר - ר"ל - פטור [משנה ושינה בן], רבא - חייב [רשות רק לסגוי]

רש"י כג: - כד.

לרש"י לרבא - נ"ש אע"פ שלא ידעו בעלים תחלה

הוזמו ג' כתות - לרש"י - כת ג' משלם צד תמות ושלשתן חצי שני

גמ' כד: - כז.

לר"ט קרן בחצר הניזק נ"ש, כופר שלם [ק"ו משן ורגל דפטורין ברה"ר - ואין דיו במיפרך ק"ו]

קרי בזב מטמא אף במשא [ר' יהושע - א"א בלי צחצוחי זיבה, לתנא דכלים - ק"ו מרוק] ור"א חולק

מפץ בשרץ [ק"ו מפכי חרס קטנים דטהור בזב]

מפץ באוהל מת לטומאת ז' [ג"ש בגד ועור משרץ, למ"ד דון מינה ומינה - וכבסתם ביום השביעי -

כל טומ' מת]

אדם פטור מכופר (לרש"י - במזיד ולא התרו) [יושת עליו - ולא על אדם, (לרש"י נג: - בר קטלא, ותד"ב חזקי)] ;

שור פטור מד' דברים [איש בעמיתו]

רגל חייב כופר בחצר הניזק (וברייתא דר"ש אליבא דרבא (מא.) חולק)

אדם מועד לעולם אפי' אונס [פצע תחת פצע] אבל ד' דברים רק בקרוב למזיד (רוח מצויה) [לרש"י -

דומיא דכי יריבון]

לשן ועין לרשב"ג עד שיתכוין [ושיחתה] ורבנן חולקים, לגלות בעי ידיעה מעיקרא [בשגגה]

רבה - זרק כלי - השובר במקל פטור [מנא תבירא] (לרבא יז: - ספק),

המסלק כרים פטור [לרש"י - גרמא]

זרק תינוק - המקבלו בסיף לר"י בן בתירא חייב [קירב מיתתו] ורבנן חולקין,

מועד שקבלו בקרניו - לר' ישמעאל בריב"ב חייב [כופר דמי מזיק] ורבנן חולקין

נתכוין להזיק (רש"י - להנאתו) ולא לבייש חייב בבושת [ושלחה ידה והחזיקה]
גחלת עליו, על עבדו פטור [הו"ל לסלקה]; על ממונו, שורו חייב [רש"י - אתבע בדין]

רש"י כה: - כו:

רש"י - פכין קטנין שאינו ראוי למגע אינו מטמא בהיסט
נתכוין לזרוק ב' זורק ד' - ל"ק דרש"י - חייב גלות [לרש"י - אינו בכלל לא יזיד] אא"כ הלך לצד שני;
ל"ב - פטור [אשר לא צדה - פרט לצייד]